

Чебанова Т. Є.,

к. е. н., доцент кафедри «Підприємництво та туризм»

Козішкурт В. О., бакалавр;

Одеський національний морський університет, м. Одеса

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Основним сенсом діяльності будь-якого підприємства є отримання максимального розміру прибутку та рівня рентабельності. Ці показники відіграють важливу роль у стимулюванні інвестиційної та виробничо-фінансової діяльності організації, а також забезпечують безпеку інтересів власників.

Наразі Україна у скрутному економічно-фінансовому становищі, адже криза, яку спричинила війна, неодмінно відобразилася на рівні прибутку та показниках рентабельності, а деякі підприємства стали збитковими або неплатоспроможними. За опитуваннями ЄБА на початку війни лише 17% компаній працювали у повному обсязі, а кожна третя взагалі не працювала. Металургійний ринок перебував і перебуває в скрутному становищі через залежність від експорту продукції морем. З боку логістики теж відбулись колосальні зміни. Так, наприклад, у компанії "Нова пошта" за перший тиждень війни обсяги доставки впали на 95%. Страховий ринок теж зазнав наслідків: на ринку лише 5% компаній, які працюють без проблем. Це ті, у кого офіси лише на заході України. Отже, тема рентабельності та шляхів її підвищення як ніколи є важливою та актуальною для України та її підприємств [1].

В свою чергу, рентабельність — це якісний вартісний показник, що характеризує рівень віддачі витрат або ступінь використання наявних ресурсів у процесі виробництва і реалізації продукції товарів (робіт, послуг) [2, с. 113].

Вивченням даного показника та шляхів його підвищення у своїх роботах займалися такі вітчизняні науковці як: Чигріна К. О., Мазаракі А.А., Князь С.В., Юхман Я.В., Романишин С.Б., Петрик В.І., Іващенко В.В., Непочатенко О.О., Єрмоленко В.М. Тітов М.М., Тарасенко М.В., Штангрет А.М., Копилюк О.І., Примак Т.О., Попович П.Я, Коробов М.Я., Бланк І.А., Третяк О.Д., Чумаченко М.М. та багато інших. Дослідження праць вчених дало можливість узагальнити знання з питання рентабельності, а також визначитися із методами по її підвищенню.

Рентабельність відіграє важливу роль у підприємстві та є основним критерієм оцінки ефективності фінансової діяльності. Вона в собі містить ряд показників, за якими відбувається аналіз фінансового становища підприємства, а саме: показники рентабельності капіталу (активів); показники рентабельності продукції; показники, розраховані на основі потоків наявних грошових коштів [3, с. 4].

У випадку, якщо ці показники низькі або негативні, що притаманно підприємствам України у воєнний час, то слід звернути увагу на наступні методи підвищення ефективності роботи компанії:

- зниження витрат на реалізацію продукції, але враховувати те, що зменшення собівартості не має відбитися на якості продукції; у разі погіршення якості може відбутися спад у купівельному попиті;

- використання у виробництві сучасних технологій, що нарощують об'єм реалізованої продукції та зменшують витрати як грошові так і часові;

- продаж продукції за вищими цінами за рахунок впровадження новітніх технологій;

- зменшення адміністративних, операційних витрат та витрат на збут;

- продаж більшої кількості товару, завдяки збільшенню потужності виробництва;

- оптимізація та налагодження реклами та маркетингової політики, а також особливу увагу треба звернути на просування в Інтернеті, адже пандемія COVID-19 показала як важливо вміти вдало користуватися інструментами цього простору.

Таким чином, підприємцям слід уважно слідкувати за показниками рентабельності та досліджувати їх можливі зміни для збереження стійкості у фінансовому розрізі підприємства, а також удосконалювати своє виробництво, збільшувати об'єми реалізованої продукції задля підвищення рентабельності та рівня прибутку підприємства.

Список використаних джерел

1. Рихлицький В. В. Бізнес в умовах війни: хто зазнав найбільших втрат і як відновлюються підприємства [Електронний ресурс] / В. В. Рихлицький, 2022.
2. Бердар М. М. Фінанси підприємств: навч. посіб. / М. М. Бердар. – К. : Центр учбової літератури, 2010. С. 113.
3. Чигріна К. О. Рентабельність підприємства та шляхи її підвищення [Електронний ресурс] / К. О. Чигріна / Науковий огляд, 2015. С. 4.